

Розробка стратегії економічної безпеки має виконуватися етапами. Перший головний етап – визначення глобальної цілі діяльності підприємства. Наступним етапом доцільно виявити резерви підвищення ефективності можливостей операційної діяльності і зовнішніх небезпек. Далі необхідно обрати елементи, що буде включати сама стратегія. Четвертий етап – визначення локальних цілей діяльності підприємства. П'ятий етап – тактичне планування і розроблення альтернативних варіантів тактичних дій. Завершальний етап це контроль за виконанням та результатами реалізації стратегії. Послідовність зазначених етапів розробки і реалізації стратегії економічної безпеки повинна мати гнучкий характер аби при необхідності можливо було уточнювати і деталізувати заходи з урахуванням особливостей економічної діяльності підприємства.

Отже, можна чітко сформулювати, що роль стратегії забезпечення економічної безпеки є істотною для існування підприємства. На рівні з корпоративною стратегією, вона окреслює головну мету, напрямок і перспективу більш передбачуваного розвитку підприємства. Сьогодні перед кожним підприємством гостро стоїть проблема забезпечення його економічної безпеки, а стратегічна орієнтація діяльності підприємства є важливою передумовою його функціонування, особливо в ринкових умовах. Якісно розроблена і впроваджена стратегічна програма сприяє стабільній роботі підприємства і гарантує високий рівень його економічної безпеки.

Література

1. Камлик М. І. Економічна безпека підприємницької діяльності. Економіко-правовий аспект: навч. посіб. / М. І. Камлик. – К. : Атіка, 2005. – 432 с.
2. Момот Т. В. Фінансово-економічна безпека : стратегічна аналітика та аудиторський супровід : монографія / Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; за заг. ред. Т. В. Момот. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2015. – 340 с.
3. Судакова О. І. Стратегія забезпечення належної економічної безпеки підприємства [Електронний ресурс] / О.І. Судакова, Д.В. Еречко. – Режим доступу : http://www.msnauka.com/4_SVMN_2007/Economics/18818.doc.htm.
4. Ткач В. О. Економічна безпека в умовах ринкових відносин / В. О. Ткач // Європейський вектор економічного розвитку. – 2011. – № 1 – С. 228–234.

УДК 81.22

ІНТЕРНЕТ ЯК ДЖЕРЕЛО ЛІНГВІСТИЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ

Г. П. Лукаш

Інтернет як глобальне інформаційне середовище становить унікальне джерело лінгвістичної інформації. Виділяють такі основні напрями можливого використання Інтернет-ресурсів для лінгвіста: 1) швидкий доступ до величезних масивів довідкової інформації; 2) використання мережі як універсального багатомовного корпусу текстів, з якого можна черпати різноманітну лінгвістичну інформацію; 3) одержання фонових відомостей з предметної галузі тексту; 4) використання спеціалізованих перекладацьких і лінгвістичних ресурсів; 5) оперативний зв'язок.

Поява нових пізнавальних і професійних галузей людської діяльності, які особливо актуалізувалися в умовах глобальних світових змін, призводить до збільшення сфер функціонування мови й розширює репертуар мовних явищ, які потребують спеціального лінгвістичного вивчення. До таких явищ належить і документна лінгвістика – мовознавча дисципліна, яка досліджує внутрішню структуру тексту документа, його змістові категорії, мовностилістичну репрезентацію [2, с. 14]. Сьогоднішнє життя соціуму надзвичайно змінилося саме завдяки розвитку новітніх технологій, зокрема

впровадженню Інтернету. Спілкування за допомогою Мережі посіло особливе місце в суспільному житті, адже інтернет-технології допомагають у різних сферах життєдіяльності людини [6, с. 180]. Така трансформація комунікативного простору змінила найголовніший засіб людського спілкування – мову [7, с. 6]. Документна лінгвістика на сьогодні, на наш погляд, потребує подальшого концептуального уточнення та адаптації вихідних понять, розроблених у традиційних напрямках лінгвістичних теоретичних і прикладних знань. Цей аспект досліджується як ученими-мовознавцями, так і документознавцями (дослідження В. Бездрабко [1], С. Водолазької [2] та ін. [6]). Виокремимо деякі позиції, які викликають сьогодні найбільшу зацікавленість. По-перше, вагомим аспектом курсу лінгвістичних основ документознавства є ознайомлення з теоретичними та практичними засадами літературного редагування. Літературне редагування розуміють як професійну діяльність, спрямовану на аналіз і вдосконалення мовного твору у зв'язку з підготовкою його до друку. Підґрунтям такої діяльності є критичний аналіз тексту з метою його правильного оцінювання й допомоги авторові в удосконаленні форми та змісту матеріалу [3]. Наступна активно розроблювана позиція – поняття інтертексту та інтертекстуальності. Сьогодні це терміни, що перебувають у процесі становлення, часто взаємозамінювані. У широкому значенні вони означають сукупність відносин, установки і очікування всередині самого тексту, а також між даним текстом і іншими текстами [5].

Нас зацікавила ще одна проблема – емоційна сфера людини та її вплив на діяльність. Традиційно вона вивчалася психологією і практично не включалася до компетенції лінгвістики. Когнітивна теорія емоцій (емоціологія), що об'єднує досягнення когнітивної психології і лінгвістики, окреслила нову проблематику вивчення емоційних явищ. У дослідженнях використовуються отримані в інших галузях знання про емоції (зокрема, дані когнітології), на основі яких розробляється лінгвістична концепція емоцій. Суть лінгвістичної концепції емоцій полягає в тому, що людина (суб'єкт) відображає довколишній світ вибірково, обираючи для себе те, що могло б її привабити. Способи, що описують емоційні стани, надзвичайно різноманітні. Але вони мають низку спільних ознак, за якими можуть бути систематизовані як три групи засобів представлення емоцій: 1) мовні засоби: -номінація емоцій: так чи інакше номінація будь-якої емоції повинна проходити через 2) лінгвальні засоби, при цьому вона може носити як прямий, так і непрямий характер; 3) текстові засоби – пояснення емоцій: у деяких випадках емоцію необхідно дешифрувати. З цією метою може використовуватись дублювальна емоційна конструкція, контекст, пейзажна лексика, авторські ремарки. Таким чином, виникає емоційність, не зосереджена в окремому слові, зміст якого може інтерпретуватися залежно від інтонації; – авторській розповіді. У цьому випадку вона розглядається як глибинний зміст, що оформлюється поєднанням засобів, за допомогою яких автор розкриває емоції; – гіперхарактеристика емоцій. Автор може вдаватися до тематизації емоції шляхом різних засобів, ці засоби характерні, традиційні для презентації даної емоції чи являють собою індивідуальний авторський прояв – це і є гіперхарактеристикою емоції; 3) дискурсивні засоби: – невербальна характеристика емоцій.

Емоційна оцінка, виражена в тексті, називається тональністю, або сентиментом тексту (від англ. *sentiment* – почуття; думка, настрій). Емоційна складова, виражена на рівні лексеми або комунікативного фрагмента, називається лексичною тональністю (або лексичним сентиментом). Тональність тексту в цілому визначається лексичною тональністю складових його одиниць і правилами їх поєднання. Автоматичне визначення тональності тексту має на увазі виділення тих фрагментів тексту, які висловлюють позитивну або негативну емоційність щодо об'єкта емоційної оцінки (об'єкту тональності). Таким об'єктом може бути власна назва, назва продукту, організації, послуги, професії і т. ін., по відношенню до яких аналізується текст. Об'єкт емоційної оцінки може бути заданий як один в цілому для тексту (з урахуванням його синонімічних анафоричних вживань), так і визначатися в пропозиціях як будь-яку власну чи навіть загальну назву [4].

Таким чином, тональність тексту визначається трьома факторами: 1) суб'єкт тональності; 2) власне тональна оцінка (позитив / нейтрально / негатив); 3) об'єкт тональності. Під суб'єктом тональності маємо на увазі автора статті (автора цитати, пряма чи непряма або непрямої мови), під об'єктом тональності – того, про кого він висловлюється, і під тональною оцінкою – емоційне ставлення автора до такого об'єкта.

Дослідження у сфері теорії лінгвістичних емоцій почалися не так давно. У 50-х роках минулого століття Чарльз Осгуд за допомогою методу семантичного диференціала намагався визначати емотивний простір різними наборами парних слів. У сучасних системах автоматичного визначення емоційної оцінки тексту найчастіше використовується одновимірний емотивний простір: позитив-негатив, тобто добре-погано. Однак відомі успішні випадки використання і багатовимірних просторів [4, 5].

Емоційна складова комунікації поки не настільки активно застосовується в системах обробки текстової інформації не тільки через труднощі виділення «потрібної» (тобто такої, що потрібна саме даному об'єкту) емоційної лексики в текстах, але і складності визначення самого емотивного простору, кількості і складу його вимірів. На жаль, теорія емоцій в лінгвістиці ще недостатньо розвинена.

Література

1. Бездрабко В. Терміносистеми документознавства: нормативна база / В. Бездрабко // Вісник Книжкової палати. – 2005. – № 9. – С. 23–25.
2. Водолазька С. А. Лінгвістичні основи документознавства: курс лекцій / С. А. Водолазька. – К.: Навч.-вид. лаб. Інституту журналістики, 2007. – 208 с.
3. Грушко С. П. Документна лінгвістика науково-технічного спрямування у сучасному прикладному мовознавстві / С. П. Грушко // Документ. Комунікація. Вип. 1, 2016. – С. 195–201.
4. Котельников Е. В. Распознавание эмоциональной составляющей в текстах: проблемы и подходы / Е. В. Котельников, М. В. Клековкина, Т. А. Пескишева, О. А. Пестов; под. ред. С. М. Окулова. – М.: НОУ «Интуит», 2012. – 103 с.
5. Лемская В. М. Особенности интертекста на исходном и переводящем языках: на материале двуязычных параллельных корпусов / В. М. Лемская // Филологические науки. Вопросы теории и практики. – Тамбов: Грамота, 2012. № 7. Ч. 1. – С. 130–132. [Електронний варіант]. Режим доступу: <http://gramota.net/materials/2/2012/7-1/33.html>
6. Луговой А. В. Комп'ютерні технології в документній лінгвістиці для спеціальності «Документознавство та інформаційна діяльність» / А. В. Луговой, Н. О. Заніздра, В. В. Шабуніна, Н. В. Рилова // Вісник КПДУ імені Михайла Остроградського. Випуск 5/2008 (52). Частина 2. – С. 180–183.
7. Чемеркін С. Г. Українська мова в Інтернеті: позамовні та внутрішньо-структурні процеси. – К.: НАН України. Інститут української мови, 2009. – 240 с.

УДК 004.056:334.722.2

ОРГАНИЗАЦИЯ БЕЗОПАСНОСТИ КОМПЬЮТЕРНЫХ СИСТЕМ КОРПОРАЦИИ

И. В. Мальцева

Конечной целью создания системы компьютерной безопасности является защита всех категорий субъектов, прямо или косвенно участвующих в процессах информационного взаимодействия, от нанесения им материального, морального или